

Amsterdam Center for Health Communication

SYMPOSIUM – 12 mei 2022

User centered design in gezondheidsinterventies

Hoe kunnen we duurzame gedragsgerichte interventies in de gezondheidszorg ontwikkelen? En waarom is het betrekken van de doelgroep in het ontwikkelproces zo belangrijk om het bovenstaande te realiseren?

Tijdens dit symposium van het Amsterdam Center for Health Communication (ACHC)* zullen deze vragen aan bod komen met sprekers vanuit zowel de wetenschap als de praktijk.

Voor meer informatie of vragen, kunt u contact opnemen met Sara Groos (s.s.groos@amsterdamumc.nl).

Locatie

Universiteit van Amsterdam, Nieuwe Achtergracht 166, 1018 WV Amsterdam
Roeterseilandcampus gebouw C

Programma

11:45 - 12:15: Inloop met lunch
12:15 - 12:25: Welkom en opening (dr. Annemiek Linn)
12:25 - 13:10: Claire Huijnen
13:10 - 13:25: Lia Bardoel
13:25 - 13:40: Sara Groos
13:40 - 13:55: Martha de Jonge
13:55 - 14:10: Korte pauze
14:10 - 14:25: Teatske Altenburg
14:25 - 14:40: Nadine van Gelder
14:40 - 14:55: Kelly de Wildt
14:55 - 15:10: Pauze met koffie & thee
15:10 - 16:10: Esther Gervers
16:10 - 16:20: Korte pauze
16:20 - 17:05: Paul Vogt
17:05 - 18:00: Afsluiting en borrel

 UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

 ASCoR
Amsterdam School of Communication Research

 ARPH

 NeFCA

* Het Amsterdam Center for Health Communication is in januari 2016 opgericht aan de Universiteit van Amsterdam en streeft ernaar om gezondheid te bevorderen door middel van wetenschappelijk onderzoek naar effectieve communicatie.
Voor meer informatie - www.healthcommunication.nl

SYMPOSIUM – 12 mei 2022

User centered design in gezondheidsinterventies

Lijst van sprekers

Keynote lezing

Claire Huijnen, Zuyd Hogeschool
Paul Vogt, Hanzehogeschool Groningen

Presentaties

Lia Bardoel, Research Lead and Strategy bij Valsplat
Sara Groos, Amsterdam UMC
Martha de Jonge, Trimbos Instituut
Teatske Altenburg, Amsterdam UMC
Nadine van Gelder, Trimbos Instituut
Kelly de Wildt, Amsterdam UMC

Workshop leider

Esther Gervers, Health Innovation School Amsterdam (Gloedmakers)

SYMPOSIUM – 12 mei 2022

User centered design in gezondheidsinterventies

Keynote lezingen

Claire Huijnen

A touching connection; een gezamenlijke verkenning, co-creatie en implementatie van robot-gebaseerde interventies voor kinderen met autisme spectrum stoornis

Dr. Claire Huijnen is werkzaam voor het Lectoraat ondersteunende technologie in de zorg, van Zuyd Hogeschool en het Expertisecentrum voor innovatieve zorg en technologie (EIZT). EIZT is een inspirerende, verbindende en kritische kennispartner in het samen verkennen en realiseren van meerwaarde van technologie en eHealth toepassingen in zorg en welzijn. Deze presentatie neemt u mee in de boeiende weg die we bewandelden in de zoektocht naar antwoorden op de vraag of interventies, gebruikmakende van semi autonome humanoïde robot KASPAR, een betekenisvolle aanvulling kunnen zijn in het scala van interventies voor kinderen met autisme spectrum stoornis (ASS). Op een systematische wijze is er toegepast wetenschappelijk (multidisciplinair) onderzoek uitgevoerd in de praktijk. Om de kans op het maken van betekenisvolle innovaties, die daadwerkelijk door de praktijk omarmd worden te vergroten, zijn niet alleen professionals uit verschillende disciplines intensief betrokken in het proces, maar ook ouders van kinderen met ASS en volwassenen en kinderen met ASS. We delen onze ervaringen rondom het betrekken van verschillende stakeholders in het innovatieproces van robot-gebaseerde interventies voor kinderen met autisme spectrum stoornis in therapie en/of speciaal onderwijs. Gedurende dit promotieproject werkten we mee aan de 2Doc documentaire "Scenario's voor een normaal leven" (online te bekijken).

Keynote lezingen

Paul Vogt

Nieuwe technologie voor de gezondheidszorg

In deze presentatie geef ik een kort overzicht van het onderzoek dat binnen het lectoraat User-Centered Design (onderdeel van het lectoraat Digitale Transformatie) aan de Hanzehogeschool Groningen wordt gedaan. Daarbij zal ik twee onderzoeksprojecten nader toelichten waarin we kijken naar hoe nieuwe technologieën –Virtual Reality (VR) en sociale robots– kunnen toepassen die in de gezondheidszorg. Het eerste betreft het inzetten van VR voor het trainen van ambulanceverpleegkundigen over het uitvoeren van triage in complexe situaties. Deze training is in co-creatie met ambulancepersoneel ontworpen en recentelijk met 32 ambulanceverpleegkundigen, -chauffeurs en opleiders geëvalueerd. Het tweede project betreft het inzetten van sociale robots in verzorgingstehuizen om ouderen met dementie te ondersteunen met het aanbrengen van structuur in de dag. Ik zal kort schetsen hoe we dit momenteel inzetten en ingaan op uitdagingen die we tegenkomen.

Presentaties

Lia Bardoel

CoronaMelder vanuit een gebruikersperspectief

Apps worden vaak ontworpen voor een specifieke doelgroep. Dat geldt niet voor CoronaMelder: de app is voor iedereen in Nederland. En Nederland is kritisch. We verwachten dat CoronaMelder ons waarschuwt als we risico hebben gelopen op besmetting, maar hebben ook een grote behoefte aan privacy. Kortom: een app maken die werkt én waar mensen blij mee zijn, dat is een flinke uitdaging.

Het bouwteam is tot het uiterste gegaan om een app voor iedereen te maken. Ze hebben aan de lopende band inzichten opgehaald. Inzichten van mensen zoals jij. Van mensen die goed kunnen zien tot mensen met een visuele beperking. Van hoogopgeleiden tot mensen die laaggeletterd zijn. Van digitale experts tot mensen die niet zo handig zijn met technologie.

Want CoronaMelder kan alleen slagen als het aansluit op de wereld van alle mensen die het gaan gebruiken. Als ze mede-eigenaar zijn. Als ze zich gehoord voelen. En als ze erop vertrouwen dat de app een probleem oplost. In haar presentatie neemt Lia Bardoel je mee hoe het ontwikkelteam de gebruiker heeft betrokken in de ontwikkeling van deze app voor iedereen in Nederland.

Sara Groos (presentatie in het Engels)

Maximizing the effects of triage instruments: The development of fictitious user archetypes

Triage instruments in healthcare are promising for effective detection and treatment of an adverse health outcome. However, unaddressed usability issues can impede the promising effects of such instruments as they inhibit their use or acceptance in practice. To allow for early identification and/or prevention of usability issues, knowledge about end user needs and preferences is essential during early stages of the development process. Personas is a User Centered Design method that leverages real quantitative data to develop fictitious user archetypes of an instrument to effectively capture design requirements of end users. In this presentation, Sara will demonstrate how data from different healthcare professional groups was collected and analyzed to develop user archetypes of a screening instrument for falls in older adults. She will showcase that a hierarchical cluster analysis technique in combination with analysis of variance testing is a useful statistical method for developing user archetypes. Lastly, she will showcase how personas can be used to enhance the design aspects and support features of an already available triage instrument.

Presentaties

Martha de Jonge

Persona's in middelengebruik

Wat verwachten jongeren van het gebruik van alcohol en drugs? En hoe hangen deze verwachtingen samen met onder meer de frequentie van gebruik, intentie om te stoppen of minderen en de (sociale) setting van het gebruik? De antwoorden op deze vragen zijn cruciaal om effectieve interventies en beleid te kunnen ontwikkelen voor preventie van het gebruik van alcohol en drugs door jongeren. Het Trimbos-instituut ontwikkelde daarom negen persona's die meer inzicht geven in drugsgebruik, waardoor we beter weten welke interventie voor welke jongere ingezet kan worden. Tot nu toe richtten preventieactiviteiten in Nederland zich grofweg op twee groepen: mensen die drugs (en/of alcohol) gebruiken en mensen die dat niet doen. Dat onderscheid doet geen recht aan de grote onderlinge verschillen tussen mensen. Binnen het personaproject zijn negen persona's ontwikkeld waarin aandacht is voor positieve en negatieve verwachtingen die jongeren hebben bij drugs- en alcoholgebruik. Ook is er oog voor hoeveel ze gebruiken, de (sociale) setting van gebruik, intentie om te minderen of stoppen en het risico op problematisch gebruik. De persona's werden ontwikkeld op basis van bestaande literatuur en uitgebreid onderzoek onder duizenden jongeren, bijna honderd professionals en 350 studenten van de Universiteit Utrecht.

Teatske Altenburg

Samenwerken met kinderen is essentieel in gezondheidsinterventies want "Volwassenen bedenken echt saaie dingen!"

Participatief (actie) onderzoek met kinderen is een veelbelovende benadering voor het vergroten van de impact van gezondheidsinterventies. Het actief samenwerken met kinderen zelf – als experts van hun eigen leefwereld – in het ontwikkelen, implementeren en evalueren van gezondheidsinterventies, zorgt ervoor dat interventies relevanter, aantrekkelijker en daarmee meer impact kunnen genereren in het leven van kinderen. Daarnaast worden kinderen door het participeren in het proces van participatief (actie) onderzoek in hun kracht gezet ('empowered') om zelf invloed uit te oefenen op hun leefstijl en daarmee hun gezondheid. Kortom, actief samenwerken met kinderen is relevant voor zowel kinderen als onderzoekers. Hoewel veel onderzoekers en gezondheidsprofessionals overtuigd zijn van het belang van samenwerken met kinderen, brengt de toepassing van participatief (actie) onderzoek in de praktijk vele uitdagingen met zich mee. In deze presentatie worden verschillende onderzoeksprojecten gepresenteerd waarin met kinderen wordt samengewerkt: van het ontwikkelen van meetinstrumenten tot het ontwikkelen, implementeren en evalueren van interventies gericht op het verbeteren van de leefstijl van kinderen.

Presentaties

Nadine van Gelder

Co-creatie van een drugspreventie-interventie

Het Trimbos-instituut ontwikkelde tussen 2019 en 2022, in samenwerking met Behavioral Designers en IJsfontein, een online interventie ter 'versterking van niet-gebruikers' van uitgaansdrugs. De interventie heeft als doel jongvolwassenen die met drugsgebruik in aanraking komen in de festival-setting via vrienden of bekenden, en die (mogelijk) nieuwsgierig zijn naar gebruik, te ondersteunen bij het volhouden van niet-gebruik. Via de interventie *Festival Oneliners*, waarvan de ontwikkeling recent is afgerond, krijgt de doelgroep voorbeelden van redenen voor en voordelen van niet-gebruik, en wordt geleerd hoe je over kunt brengen dat je niet wilt gebruiken. De interventie werd ontwikkeld op basis van de *Intervention Mapping* methode voor het ontwikkelen van wetenschappelijk onderbouwde gezondheidsinterventies. Op basis van deze methode is vooronderzoek verricht naar gedragsdeterminanten van niet-gebruik en starten met gebruik, en zijn relevante gedragsveranderingstechnieken geselecteerd om te verwerken in de interventie. Daarnaast was co-creatie met de doelgroep in de fase waarin concept-interventies werden uitgedacht onderdeel van het ontwikkelproces van *Festival Oneliners*. Deze presentatie zal ingaan op hoe de doelgroep betrokken is geweest bij het ontwikkelen van concept-ideeën.

Kelly de Wildt

Het ontwikkelen van een gebruiksvriendelijke interventie voor dokters en patiënten dankzij user-centered design (ADFICE_IT project)

Een sleutelfactor voor een succesvolle implementatie is om in de ontwikkeling van een interventie rekening te houden met de behoeftes en wensen van eindgebruikers. In de ADFICE_IT studie doen we dit door de gebruiksvriendelijkheid van de interventie te testen. Geleid door het Medical Research Council (MRC) Framework voor complexe interventies ontwikkelen we een beslissingsondersteuningssysteem en patiëntenportaal om artsen en patiënten in het besluitvormingsproces rondom medicatiemanagement te ondersteunen. Tijdens twee rondes hebben we eindgebruikers gevraagd om taken in het beslissingsondersteuningssysteem en patiëntenportaal uit te voeren, terwijl zij hardop hun gedachten deelden (concurrent think a-loud methode). Op basis van de Nielsen Severity Rating zijn de bruikbaarheidsproblemen geordend op ernst en frequentie. In de eerste ronde vonden we zowel ernstige als veelvoorkomende structuur- en overzichtsproblemen in het beslissingsondersteuningssysteem. Bij het patiëntenportaal vonden we minder en kleinere problemen, zoals te moeilijk woordgebruik. Middels de ordening is bepaald welke bruikbaarheidsproblemen opgelost moesten worden. Het beslissingsondersteuningssysteem is in een tweede ronde nogmaals getest. Eerder gevonden problemen bleken opgelost te zijn en er werden minder en kleinere problemen gevonden. Het meenemen van de behoeftes van eindgebruikers in de ontwikkeling van een systeem helpt om de gebruiksvriendelijkheid te verbeteren, wat tot optimaal gebruik door de eindgebruikers zal leiden.

Workshop leider

Esther Gervers

Hoe betrek je de doelgroep in de praktijk wat kan je zelf doen en wat is er nodig?

In deze workshop wordt dieper ingegaan op design thinking. Design thinking draait om denken én handelen, máár wel op een andere manier dan je waarschijnlijk gewend bent. Tijdens deze workshop staan de volgende vragen centraal: Hoe betrek je de doelgroep in de praktijk? Wat kan je zelf doen om deze doelgroep te betrekken? En wat is er nodig? Deze vraagstukken zullen worden uitgewerkt aan de hand van de volgende vijf stappen: Emphatize, Define, Ideate, Prototype en Test. Na het volgen van de workshop heb je een overzicht van de belangrijkste uitgangspunten en fasen van Design Thinking. Hierin zal de deelnemer van de workshop zoveel mogelijk gestimuleerd worden uit de comfortzone te treden; door op een vernieuwende manier te kijken naar het ontwikkelen van gezondheidinterventies.

SYMPOSIUM – 12 mei 2022

User centered design in gezondheidsinterventies

Praktische informatie

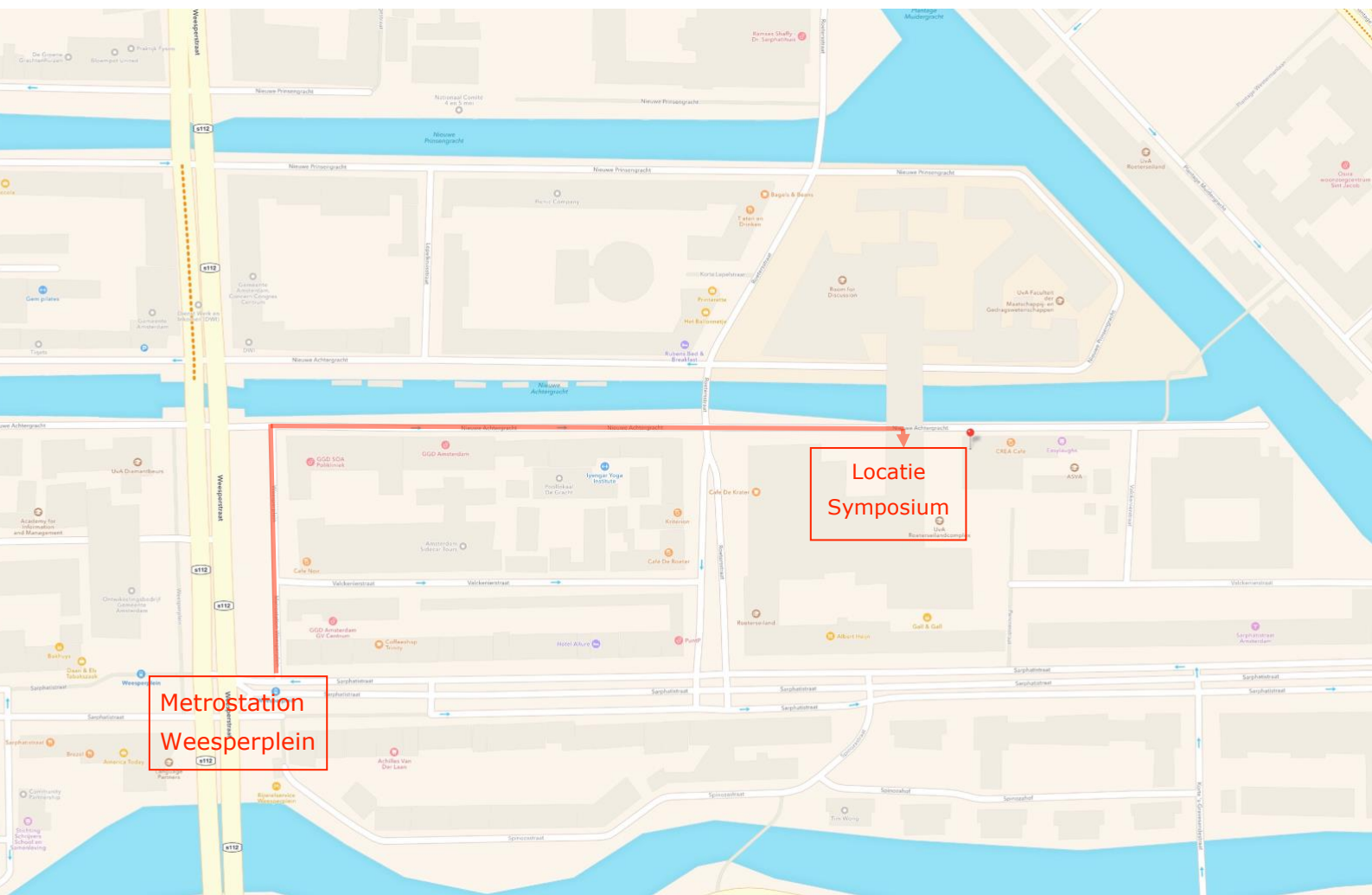
Het symposium zal worden gehouden bij de afdeling Communicatiewetenschap van de Universiteit van Amsterdam, in zaal C10.20 (gebouw C, 10^e verdieping). De afdeling Communicatiewetenschap bevindt zich op de Roeterseilandcampus van de Universiteit van Amsterdam. Het adres van de afdeling Communicatiewetenschap is Nieuwe Achtergracht 166 te 1018 WV Amsterdam. In de omgeving is zeer beperkte parkeergelegenheid. Het is aan te raden om met het openbaar vervoer te reizen.

Uit richting Utrecht/Duivendrecht:

Indien u reist met het openbaar vervoer vanuit Utrecht/Duivendrecht, kunt u uitstappen bij het NS-station Amsterdam Amstel. Vanuit daar kunt u met elke metro richting Centraal Station reizen. Bij metrohalte Weesperplein stapt u uit en neemt u uitgang Weesperstraat. De Roeterseilandcampus is zo'n 400 meter lopen vanaf deze metrohalte. De UvA-campus wordt aangegeven middels bordjes.

Uit richting Schiphol/Haarlem:

Indien u reist met het openbaar vervoer vanuit Schiphol/Haarlem, kunt u uitstappen bij Amsterdam Centraal Station. Vanuit daar kunt u elke metro nemen. Bij metrohalte Weesperplein stapt u uit en neemt u uitgang Weesperstraat. De Roeterseilandcampus is zo'n 400 meter lopen vanaf deze metrohalte. De UvA-campus wordt aangegeven middels bordjes.

SYMPOSIUM – 12 mei 2022

User centered design in gezondheidsinterventies

Dit symposium wordt mogelijk gemaakt door:

- Association for Researchers in Psychology and Health (ARPH) (<https://arph.nl/>)
- De Netherlands – Flanders Communication Association (NeFCA) (<http://www.nefca.eu>)